

První část mé diplomové práce tvoří úvod k problematice vyhoštění podle mezinárodního práva. Zabývala jsem se zde jen obecnými otázkami spojenými s vyhošťováním cizinců. Nejprve jsem se zaměřila na podstatu práva státu na vyhoštění, jeho základní znaky a z jakého zdroje toto právo pramení.

V druhé části jsem se věnovala institutu vyhoštění z hlediska jeho zařazení do právního systému, což jsem považovala za důležité pro správné pochopení šíře tohoto hojně využívaného opatření.

Ve třetí části diplomové práce jsem nastínila rozdíly, které odlišují tento institut od příbuzných pojmů používaných v mezinárodním právu veřejném. Tuto kapitolu jsem zařadila do mé práce z důvodu, že takovému rozlišení není v odborných monografiích věnována velká pozornost, ačkoli vyjasnění těchto pojmů je poměrně zásadní pro práci s těmito texty. Navíc se stává, že různí autoři, stejně tak rozhodovací praxe vnitrostátních, ale i mezinárodních orgánů v různých částech světa, přisuzuje těmto pojmům odlišný význam a naopak.

Ve čtvrté části diplomové práce jsem se zaměřila na národní bezpečnost jakožto všeobecně uznávaný důvod pro vyhoštění cizince. Sledovala jsem obsah tohoto pojmu, jak jej státy vykládají a aplikují. Středem mého zájmu byl proto, že důvody národní bezpečnosti jsou velice citlivou otázkou pro každý stát a představují velmi často výjimky z nejrůznějších závazků státu k ochraně lidských práv jedinců. Ve vztahu k vyhoštění se jedná například o omezení práva na ochranu rodiny či upření práva na procesní obranu před jeho výkonem.

Svoji pozornost jsem dále obrátila na procedurální otázky spojené s cizincovým vyhoštěním. Procesní záruky jsou cizincům poskytovány v různých koutech světa na odlišné úrovni v závislosti na národní legislativě, ale i mezinárodních úmluvách, ke kterým státy připojily svůj podpis a které rovněž z hlediska procesního postavení nezaručují cizincům

stejný standard. Míra ochrany cizince se tak může v jednotlivých zemích podstatně lišit. Já jsem se blíže věnovala jen vyspělejší formám ochrany lidských práv v rámci smluvního systému OSN a Rady Evropy. Specifickou úpravu ukončení pobytu osob v evropském právu jsem ponechala stranou.

Jádrem mé diplomové práce byla analýza vzájemného vztahu národní bezpečnosti a procesní ochrany cizince před vyhoštěním podle mezinárodního práva. Posuzovat míru ohrožení národní bezpečnosti je suverénním právem každého státu, které mu není upíráno ani při případném přezkumu vyhoštění před mezinárodními kontrolními orgány. Tento pojem však s ohledem na své nejasné vymezení může být lehce zneužit. Kritérium národní bezpečnosti se totiž může lehce stát zástěrkou pro vyhoštění, které by za jiných okolností, respektive bez odvolání na zájmy národní bezpečnosti, a v dané formě nebylo možno provést. Sledovala jsem tedy, jaký vliv může mít národní bezpečnost na způsob vyhoštění a poskytnutí procesní ochrany, která je každému vyhoštěnému sledovanými normami mezinárodního práva zaručena.

Vyhošťovací praxi států jsem studovala ve světle judikatury mezinárodních kontrolních orgánů, respektive Evropského soudu pro lidská práva a Výboru OSN pro lidská práva, které jsou oprávněny posuzovat dodržování smluvních závazků ze strany příslušných států. Nesledovala jsem komplexně vnitrostátní praxi států, ani v regionálním měřítku, byť by se jistě jednalo o zajímavé téma, nicméně se zřetelem na rozsah práce by na takovou analýzu nestačil prostor.

Nakonec považuji za nutné téma mé diplomové práce vymezit úžeji. V první řadě jsem se zabývala toliko vyhoštěním jednotlivců, hromadné vyhoštění skupin obyvatel, které má svoji zvláštní úpravu, jsem ponechala stranou vzhledem k tomu, že by si toto téma zasloužilo speciální pozornost. Nezabývala jsem se ani nuceným ukončením pobytu osob, kteří jsou pověřeni k výkonu diplomatické, konzulární či zvláštní mise a pracují v přijímajícím státu jakožto zástupci vysílající země. Taková *persona non*

grata má totiž zcela odlišné právní postavení než běžný vyhoštěný cizinec a její odchod ze země se řídí zvláštními pravidly. Rovněž jsem ponechala stranou i otázku vyhošťování cizinců během válečného konfliktu nebo jiného veřejného ohrožení existence státu vzhledem k mimořádným okolnostem, která rozhodnutí o vyhoštění mohou doprovázet. Konečně jsem se nezabývala ani specifickými kategoriemi migrantů jako jsou ilegální přistěhovalci, uprchlíci, osoby bez státní příslušnosti, členové ozbrojených sil, nezletilé děti a migrující pracující.